„UNIVERSUL" IN ARDEAL

DIN ANCHETELE NOASTRE

Prin cartierele Braşovului

I

O jalnică situaţie care cere indreptare

Braşov, 23 Martie

Vom străbate şi potecile cartierelor noui, pe unde, nu de mult, au trecut atâţia politicieni cu momeala cuvintelor deşarte în căutarea voturilor, însă cari, după ce s'au văzut ajunşi la putere, au uitat să ajute la darea unei înfăţişări civilizate unor regiuni cu aspect de ţigănie.

Prin aceste cartiere,—pe timp de ploae — înoţi în glod până la genunchi, iar pe timp secetos te îneacă norii de praf ridicaţi de cea mai mică adiere a vântului.

Cei ce locuesc în noulle cartiere, par a fi nişte copii vitregi, căci oficialitatea s'a uitat la ei peste umăr.

Cum arată unul din aceste cartiere?

Dacă pleci din promenada din faţa prefecturei în jos pe str. I. G. Duca, şi după câteva sute de paşi apuci la dreapta pe str. De Mijloc, ai impresia că intri într'un sat.

E cartierul românesc, „Braşovul Vechi", cu o vechime de câteva sute de ani.

Trotuarele sunt ca vai de lume. Prin mijlocul străzii curge un pârâu, care vine tocmai din fundul Scheiului, din sus de „Pietrele lui Solomon", şi care, pe tot parcursul lui, de altfel, ţine loc de canal.

Să te ferească Dumnezeu să treci într'o zi de vară pe acolo ! Lăturile vărsate pe maluri dau un miros insuportabil, şi constituie în acelaş timp focare ale tuturor bolilor.

De apuci apoi pe prima stradă la dreapta, care este a „Bisericei Române", te cuprinde un fel de scârbă şi ceaţă mai indreptăţită revoltă sufletească.

Însuşi numele îţi spune că te găseşti în cartierul românesc, în acel cartier care, pe timpul ungurilor a fost anume lăsat uitării.

Deoparte şi de alta mai întâlneşti şi astăzi case mici şi sărăcăcioase în cari bieţii români — păstrători ai credinţei strămoşeşti — şi-au plâns „jalea şi amarul" aşteptând ziua eliberării din robie.

Dealungul vremei, au privit cu jind la felul cum trăiau străinii din centrul cetăţii lui Andrei Mureşanu, şi au sperat că binefacerile edilitare se vor revărsa şi în această parte, oropsită de soartă, măcar după unire.

Dar zadarnică le-a fost speranţa.

După 20 de ani de gospodărie, strada aceasta, care trebuia să devină o mândrie edilitară pentru români, a rămas aproape cu acelaş aspect, mai mult decât rural.

Mergi dealungul ei, tai str. Avram Iancu, care de asemeni constitue o ruşine pentru foştii edili, ajungi aproape de canalul Timiş, şi deodată te izbeşte valuri de aer puturos.

Explicaţia o găseşti îndată.

Chiar în mijlocul cartierului, la marginea străzei, care nu e departe de centrul oraşului, se află o fabrică de săpun care, atât iarna cât şi vara, răspândeşte un miros de hoit.

„Vai de bieţii locatari" zic toţi ce ce trec, grăbindu-se, cu batista la nas, prin acea parte a locului.

Foarte rău certificat pentru conducătorii de eri, pe a căror conştiinţă trebue să apese greu nesocotinţele patronate cu atâta uşurinţă.

Nimeni nu poate înţelege cum s'a îngăduit unor minoritari să rămână în plin centru al cartierului cu acel focar de infecţie, pe care regulamentele sanitare îl interzic categoric.

De ce oare nu se sesizează medicul de circumscripţie însărcinat cu supravegherea acestei părţi a locului ?

Această întrebare şi-o pune toată lumea, aşteptând un răspuns.

Dar să trecem mai departe în revistă acest cartier.

Ajungi la încrucişarea străzii Crucei cu str. Bisericei Române, şi dai în str. Mihai Viteazul.

Aci străzile formează un fel de piaţă care pe timp ploios se transformă într'o adevărată baltă formată de apar care se revarsă din canalul Timiş, care şi acum, după aproape 100 de ani, nu este indiguit, deşi fabricile cari servesc apa canalului sunt obligate să facă diguri.

Str. Mihai Viteazul, deşi numită aşa de pompos, are şi ea un aspect destul de jalnic, profanându-se astfel numele celui care pentru prima dată a desrobit Ardealul.

De aci, cartierul începe să fie de dată mai recentă, cam dela unire încoace.

Deşi suntem în imediata apropiere a gării, domneşte şi aci o adevărată împărăţie a noroiului şi a întunerecului.

De-ar auzi foştii edili cum îi binecuvintează cei cari se duc, sau vin dela gară, n'ar uita toată viaţa.

S'ar putea desfiinţa uşor noroiul de pe aci, dacă s'ar pune pietriş din stâncile muntilor cari cad pe oraş.

Cetăţenii din această parte, nu au de loc pretenţia să li se asfalteze străzile; dar au dreptul să ceară ca noroiul să fie înlăturat dela uşile lor, ei fiind supuşi la aceleaşi biruri — pentru canal şi drum — ca şi saşii şi ungurii din centru.

Adevărul e că oraşul s'a mărit în această parte fără nici un plan — ca şi în alte părţi — dar extinderea lui se datoreşte unei nevoi de ordin general, şi dacă nu s'au luat măsuri de sistematizare, vine nu este a locatarilor, ci a autorităţilor.

Dela instalarea la Braşov a marilor uzine s'a îndreptat spre acest oraş o lume nouă, venită din diferite regiuni ale ţării, atrasă fiind de speranţa unei vieţi mai bune.

Nouii veniţi, oameni nevoiaşi, nu puteau sta în centru, unde chiriile sunt excesiv de mari, astfel că din micile economii făcute, şi-au cumpărat câte o bucăţică de pământ pe care şi-au clădit o cameră sau două, în care familii numeroase — chiar câte două la un loc — stau clae peste grămadă cu căţei şi cu purcei...

Ni s'a spus — şi aceasta nu poate decât să ne bucure, — că actualul conducător, ca nici unul de până acum, a colindat acest cartier şi că e hotărât să pună capăt unei situaţii care numai cinste nu face unui centru ca Braşovul, vizitat de mii şi mii de străini.

Utilitatea, cu caracter foarte urgent, a unor asemenea măsuri, nu mai e nevoe să fie demonstrată.

MARDARE MATEESCU

ARAD

MACELARII AU CERUT IARAŞ MAJORAREA PREŢURILOR. — Comisia de examinare a preţurilor, de pe lângă primăria oraşului, a desbătut o nouă cerere a măcelarilor, privitor la majorarea preţurilor la carne. D. E. Jac, şeful serviciului economic şi d. Ionel Săracu, reprezentantul camerei de industrie şi comerţ, au arătat că preţurile animalelor s'au urcat, astfel că cererea măcelarilor este oarecum justificată. D. Ion Deteşan, reprezentantul consumatorilor, s'a opus majorării preţurilor. Asupra cererei nu s'a luat nici o hotărâre, ea urmând să fie luată în zilele viitoare de către d. Romulus Orezeanu, primarul oraşului.

NOUA COMISIE INTERIMARA A CAMEREI DE MUNCA A FOST INSTALATA. — Comisia interimară a Camerei de muncă, recent numită şi completată prin d-nii Ioachim Tulbure la secţia meseriaşilor şi Ipsilante la cea a funcţionarilor particulari, a fost instalată Luni seara la orele 7 de către d. Petre Popescu, inspector general de muncă. Cu ocazia instalării au vorbit d-nii: ing. Simion Albu, preşedintele Camerei, insp. Petre Popescu, I. Filipaş şi dr. Cornel Vladislav, secretarul general al Camerei de muncă.

SE VA SUSPEDA REPAUSUL DUMINICAL IN ZIUA DE SF. GHEORGHE ?. — Comercianţii din localitate, prin conducerea lor, au pornit o mişcare su scopul de a cere suspendarea repausului duminical în ziua de Sf. Gheorghe (23 Aprilie) deoarece cade tocmai în Sâmbăta Paştilor, astfel că prăvăliile ar urma să fie închise patru zile la rând, iar alimentele cumpărate de populaţie pentru sărbători, s'ar altera. Comercianţii vor întocmi în acest sens un memoriu, pe care-l vor înainta ministerului muncii.

INSTRUCŢIA IN AFACEREA CSUKAY. — Despre afacerea Csukay din comuna Şimand, care a murit în urma bătăii primite în curtea locuitorului Trifu, ne-am ocupat în mai multe rânduri. In cursul instrucţiei ce se face la cabinetul II, s'au stabilit bănueli de vinovăţie impotriva celor 8 persoane cari ar fi instigat la bătaie pe cellalţi, cari, apoi au năvălit asupra lui Csukay. Aceste opt persoane vor fi trimise în judecata tribunalului, dar numele lor, deocamdată nu poate fi dat publicităţii.

Tot în urma depoziţiilor făcute în această afacere, locuitorul Gavril Crişan din Simand, va fi trimis în judecată pentru mărturie mincinoasă, vină stabilită prin declaraţiile altor martori.

ADUNAREA GENERALA A SOCIETAŢII DE PATRONAJ.— Societatea de patronaj, de pe lângă tribunalul din localitate, îşi va ţine adunarea generală Luni, 28 Martie, orele 5 d. a., în sala de şedinţe a secţiei II.

ŞOFER TRIMIS IN JUDECATA. — Şoferul Atanasie Gherman, care în luna Noembrie a provocat un accident de circulaţie, a cărui victimă a căzut măturătorul de stradă Dimitrie Birta, a fost trimis în judecată pentru provocare de leziuni corporale grave şi nerespectarea regulelor de circulaţie.

SINUCIDEREA UNUI COPIL. Postul de jandarmi din Glogovăţ a raportat că Sebastian Merlea, de 15 ani, din acea comună, s'a sinucis, spânzurându-se. Cauza sinuciderii pare să fie o boală de rinichi de care suferea de mai mult timp.

AUTOPSIA UNUI CADAVRU. — Am anunţat zilele trecută că într'o cameră din casa lui Kovacs din str. Badea Cârţan, a fost găsit mort muncitorul tipograf Aladar Biro. Cadavrul fiind autopsiat de către d. dr. Alexandru Ionescu, medic legist, d-sa a ridicat mai multe organe interne pe cari le-a trimis institutului Minovici din Capitală spre a fi examinate.

FURTURI. — Ioana Pinter, proprietara unei fabrici de abatjoururi, a reclamat că din depozit i-au dispărut mai multe piese, a căror valoare se ridică la 40.000 lei. Poliţia a întreprins cercetări şi până acum s'a stabilit că piesele au fost furate de câţiva muncitori din fabrică. Se continuă cercetările pentru identificarea lor.

— Am anunţat că autorul furtului de maşini de cusut din Grădişte a fost prins în persoana individului Moise Dan. Din cercetările făcute ulterior, s'a constatat că numele său adevărat este Florea Dan şi că în urmă cu patru luni a dezertat dintr'un regiment de artilerie unde-şi făcea stagiul.

ADUNAREA GENERALA A ASOCIAŢIEI PENSIONARILOR — Duminică după amiază, la orele 3, asociaţia pensionarilor din Arad şi-a ţinut adunarea generală. După citirea raporturilor, constatându-se că fondurile asociaţiei au crescut în mod simţitor, s'a hotărît să se acorde diferite ajutoare pe seama familiilor membrilor decedaţi. Astfel, după doi ani de stagiu, familiile decedaţilor primesc un ajutor de 2000 lei, după cinci ani 2500 lei şi după şapte 3000 lei. Vechiul comitet, în frunte cu d. Theodor Stan a fost reales cu unanimitate, iar adunarea generală a fost încheiată în sunetele Imnului Regal.

TURDA

O ALTA CONDAMNARE LA CURTEA CU JURI. — Luni a venit spre judecare o altă crimă, la curtea cu juri dela Turda.

Completul de judecată a fost format din d-nii dr. A. Ianota preşedinte d. dr. Suhoborhei şi dr. E. Andreşan judecători, Ioan Suteu grefier, iar fotoliul public a fost ocupat de către d. prim-procuror dr. D. Ghişoiu.

Curtea a fost formată din d-nii Morea Ioan Bălu, Mărie Gh. Peterlecean Filon Marea Sabin, Pop Traian, Dimitrie Socrate, Sin Ioan, Pop Aurel, Ardeleanu Gh.

Reprezentanţii părţii civile au fost d-nii avocaţi Coriolan Russu şi Emil Maior.

D. prim-procuror dr. D. Ghişoiu, a scos în evidenţă partea de vină a fiecărui vinovat.

Apărarea a fost făcută de către d. dr. Zamfir Săragea din Cluj.

Curtea după o lungă deliberare la orele 6 dim., a adus următoarea sentinţă: Bologh Mihaiă a fost condamnat la 16 ani temniţă grea iar Csep Ioan a fost achitat. S'a mai acordat despăgubiri civile pentru Moldovan Moldovănuţ 250.000 lei, iar pentru Nemethe Francisc 150.000 lei.

BEIUS

CONFERINŢA ADMINISTRATIVA. — Luni d. prim pretor Lecca a convocat la centrul plăşei pe toţi primarii, notarii, preoţii, învăţătorii şi şefii posturlor de jandarmi, la o conferinţă.

A participat şi d. prefect al judeţului, colonel Florescu. In cuvântarea ţinută, d. prefect a schiţat un program pentru ridicarea vieţii culturale, morale şi sanitare a satelor din Bihor.

Atrage atenţiunea asupra îmbunătăţirii căilor de comunicaţie, fiind aceasta o chestiune vitală.

Arată că în bugetul judeţului s'a trecut o sumă mai mare pentru clădirea celor 4 dispensare.

A luat apoi cuvântul d. pretor Lecca, mulţumind d-lui prefect şi subliniind dorinţa tuturor organelor administrative, bisericeşti şi şcolare de a lupta pentru binele poporului nostru.

S'a deschis apoi o discuţie, la care au luat parte : păr. prot. Petru E. Pop, păr. prot. Valer Hetco, Sava Muşat, dir. şcoalei de ucenici, ing. Valer Bran, Mechiu, şeful de birou al revizoratului şcolar etc.

FESTIVAL STRAJERESC. — Străjerele clasei a VI-a, din stolul liceului de fete, au aranjat în seara zilei de 19 crt. o frumoasă serbare, cu concursul orchestrei batalionului 6 vânători de munte.

Programul a fost următorul : Imnul străjeresc ; La târg : scenă umoristică ; 2 dansuri ; Talalon: La fântâna cu găleată. Gimnastica de eri, azi şi mâine. Eleva Drăuceanu a recitat poezia „Răvaşul primilor străjeri către M. S. Regele Carol II". Serbarea s'a încheiat cu intonarea Imnului Regal, de către muzica militară.

La 20 Martie, acest program s'a executat şi în faţa elevilor dela toate şcolile din localitate. La reuşita festivalului au contribuit: d-na Viorica Popa, comandanta stolului, d-ra Ramonteanu şi d. prof. N. Comes.

INCENDIU. — In ziua de 21 crt., o mână criminală a dat foc pădurei comunei Sânmărtinul de Beiuş, cauzând pagube mari. La faţa locului a descins şi d. colonel Florescu prefectul judeţului, dispunând o anchetă severă pentru descoperirea făcătorului.

Buteni (Arad)

DELA PRIMARIE. — Primăria a dispus ca toţi locuitorii să cureţe şanţurile din faţa casei şi la marginea drumului judeţean. Contravenienţii vor suferi amenzi dela 50—500 lei, plus pedeapsa de 100 lei pentru metrul liniar, din care primăria va plăti angajaţii, cari vor reface şanţurile contravenienţilor. Lucrările trebuie să fie terminate la 1 Aprilie. Tot în cadrul acestor măsuri de refacere a drumurilor şi şanţurilor, au început lucrările pentru împrăştierea pietrei pe drumul judeţean Micalava-Vârfuri.

FOC IN PADUREA GAVOJDIEI. — Un foc mare a cuprins pădurea din dealul Găvojdiei. Frunzele uscate în straturi groase şi un vânt puternic, au făcut ca focul să se întindă vertiginos. Un brâu de foc a cuprins întreg dealul, producând spaimă între locuitorii ce-şi aveau locuinţele la poalele dealului. A fost stins abea după trei ore. Pagubele se ridică la 10.000 lei. Se crede că a izbucnit din cauza unui păstor, care a uitat focul aprins în pădure.

SIGHET

SFINŢIRE DE BISERICA. — Duminică, P. C. P dr. Vasca, vicarul Episcopiei ortodoxe a Maramureşului, înconjurat de un sobor de preoţi din Sighet şi din Satu Mare ,a oficiat un serviciu divin la Bixad, sfinţind biserica ortodoxă, ridicată în vara trecută în aceea comună. La slujbă au luat parte credincioşii din Sighet şi toţi credincioşii din comunele apropiate.

CONCERT. — Conservatorul particular al primăriei din Sighet, sub conducerea d-lui prof. D. Stan, a dat Sâmbătă seara un concert în sala Palatului cultural din localitate. Programul bogat, executat de elevele şi elevii conservatorului, a fost o dovadă că acolo se munceşte mult. A luat parte public mult din oraş şi din judeţ.

CERC CULTURAL. — Invăţătorii de pe valea Tisei au ţinut şedinţă lunară a cercului cultural la Teceul Mic, sub preşedinţia d-lui Gheorghe Ona, directorul şcoalei primare din Remeţi.

In şedinţa publică de după masă, sub conducerea d-lui inv. Ionescu s'a executat de elevii şcoalei un program bogat, compus din recitări, cântece patriotice şi populare.

D. inv. Dăncuş a vorbit sătenilor despre Primejdiile alcoolismului.

SĂLIŞTE

CERC CULTURAL INVAŢATORESC LA ACILIU-SIBIU. — La şcoala primară de stat din comuna Aciliu, s'a ţinut Duminecă cercul cultural al învăţătorilor din circumscripţia Săliste, sub preşedinţia d-lui Nicolae Simian, secretar fiind d. Ioan Soră.

In şedinţa intimă d-ra Maria Hodoş, învăţătoare în Aciliu, a ţinut cu elevele cursului complementar o lecţiune de gospodărie : „Prepararea prăjiturii cu măr". In continuare, d. N. Trâmbiţaş din Topârcea, face o succintă expunere asupra „Problemei educaţiei tineretului", după cartea d-lui Iosif Gabrea: „Din problemele pedagogiei româneşti".

Şedinţa publică se deschide, după amiază în prezenţa unei numeroase asistenţe. Au ţinut conferinţe d-nii : A. Balu inv. în Tilişca şi H. Oţoiu în Aciliu, primul vorbind despre: „Laptele şi valorificarea lui", iar al doilea despre: „Ridicarea satului prin muncă".

Conferintele au fost încadrate de un frumos program artistic, executat de elevii şcoalei, sub conducerea harnicei învăţătoare d-ra M. Hodoş.

S'A ŞTRANGULAT. — Zilele trecute, locuitorul Dumitru Gherman din comuna Aciliu, a fost găsit spânzurat de grinda casei.

In urma cercetărilor făcute de şeful postului de jandarmi Săliste şi a verificării mortii de către medicul legist, dr. N. Dragomir, nefiind nicio bănuială, s'a autorizat înmormântarea. Moartea sa a produs o profundă impresie între locuitori, sinucigaşul, în vârstă numai de 42 ani, lăsând în urmă-i 5 copii minori.

BAIA MARE

ADUNAREA GENERALA A MESERIAŞILOR. — Meseriaşii, comercianţii şi lucrătorii români strânşi în jurul Reuniunii din localitate au ţinut Duminică la amiazi o mare adunare în sala de consiliu a primăriei.

Au fost prezenţi 80 membri.

Deschizând adunarea, d. ing. Ionescu Vasile, preşedintele reuniunei, a făcut o dare de seamă a activităţii pe anul expirat, arătând apoi utilitatea nouei Constituţii.

Jurământul a fost depus în faţa d-lui ing. Ionescu, şeful direcţiei regionale minere.

D. Riţiu Traian, secretarul Reuniunei a făcut apoi o amplă dare de seamă asupra activităţii Reuniunei, după care a urmat raportul casierului, al cenzorilor, precum şi aprobarea gestiunei pe anul expirat.

S'au proclamat membri de onoare: P. S. S. dr. Alexandru Rusu Episcopul Maramureşului, d. colonel Petrescu Gheorghe prefect de Sălaj, prefectul judeţului Satu-Mare, primarul oraşului Baia-Mare şi d. Stefan Suciu, directorul minelor statului.

S'a ales apoi comitetul pe anul în curs.

La sfârşit, s'au expediat telegrame de omagiu M. S. Regelui şi I. P. S. Patriarh Miron Cristea, preşedintele consiliului de miniştri.

SARBATORIRE. — Invăţătorii din oraşul nostru s'au adunat în cerc cultural la şcoala supra-primară din Piaţa Iorga.

In faţa a peste 50 de învăţători, d. Alexandru Puşcaşiu, preşedintele cercului cultural, a deschis şedinţa, arătând că în cadrul acestui cerc cultural se sărbătoreşte şi trecerea la pensie a 5 colegi şi anume: d. director şcolar Manu Alexandru, d. director Domniţa Alexandru, d. director Mihalca Vasile, d. învăţător Havaşi şi d-na inv. Havaşi.

Vorbind despre cei 5 pensionaţi, d. Puşcaşiu le-a relevat meritele şi a încheiat mulţumindu-le pentru munca depusă. In acelaş sens a vorbit d. director şcolar Medanu Gheorghe, preşedintele învăţătorilor din judeţ, iar din partea pensionaţilor a răspuns, d. Manu Alexandru, arătând, cu emoţie, părerea de rău că se despart de colegi şi de şcoală.

A urmat un banchet la care au vorbit d-nii : Alboiu Vasile, Medanu Gheorghe, Alexandru Manu şi Puşcaşiu Al.

La 3 Aprilie cercul cultural al învăţătorilor din oraşul nostru se va ţine la şcoala primară de pe Valea-Roşie.

ORĂŞTIE

SERBARE MILITARA. — La reg. 92 inf. a fost Dumnică o ostăşească serbare cu prilejul predării armelor noilor recruţi. Serbarea s'a desfăşurat în curtea cazărmei.

Păr. prof. Zah. Stanciu a vorbit despre îndatoririle ostaşului român, d. loc. col. Madgearu, comandant substitut, a arătat actele eroice ale înaintaşilor. S'a cântat „Noi suntem armatele de mâine", „Eroului necunoscut", „Pe al nostru"...

La sfârşit un pluton de sub comanda d-lui subloc. Vlăşceanu a făcut o demonstraţie cu armele.

FESTIVALURI RELIGIOASE LA ORAŞTIE. — In cadrul manifestaţiunilor morale-religioase organizate de soc. rom. ort. şi F. O. R. în păresimi, a fost Duminică al 2-lea festival religios. După sf-ta liturghie oficiată de păr. protop. Mota, credincioşii au fost invitaţi în sala festivă a liceului, unde s'a desfăşurat programul religios. Orchestra şi corul liceului, dirijate de prof. Pratia şi corul gimnaziului de fete dirijat de prof. Dimoianu au executat în cadrul organizaţiunilor străjereşti cântece naţionale şi religioase, d-na Maria căpit. Lienerth, acompaniată la pian de d-şoara învăţ. Benta Schebesch, a executat arii religioase, eleva Pop Melania, cl. IV gimn., elevii Morariu Z şi Leşnican cl. V şi Marcu cl. VIII liceu, au recitat poesii morale-religioase.

Conferinţa ocazională a ţinut'o d. prof. Aron Demian, dir. lic. „A. Vlaicu" şi preş. „F. O. R."-ului, vorbind despre „Ortodoxia axa sufletului românesc".

CONFERINTA ANTIREVIZIONISTA. — D. prof. univ. dr. George Sofroniu din Cluj, ca invitat al secţiei L. A. Rom. Orăştie, de sub pres. d-lui Cornel Mihaiă, dir bâncii „Ardeleana", va ţine o conferinţă în sala festivă a liceului „A. Vlaicu", în ziua de Sâmbătă 26 Martie, ora 9 fix.

Populaţia românească din localitate şi jur. este stăruitor rugată să participe la această importantă conferinţă a profesorului Clujean.

TURDA

FESTIVAL ARTISTIC. — In sala teatrului orăşenesc a fost un concert de gală aranjat de Societatea ortodoxă naţională, a femeilor române din Turda, sub patronajul d-lui prefect col. E. Rădulescu şi d-lui primar Al. Pătârlăgeanu, prim-preşedintele tribunalului.

Concertul a fost dat cu concursul artiştilor dela Opera din Cluj şi a d-lui dr. Cenariu dir. spitalului din localitate.

S'au cântat mai multe arii din opere şi cântece naţionale. După concert a fost o mică gustare în casina intelectualilor. Venitul acestui concert este destinat pentru terminarea picturei catedralei din localitate.

ITINERARIUL COMISIEI RECRUTAREI. — La 21 şi 22 Martie s'au făcut recrutările în oraşul Turda, iar la 24 Martie la primăria din Iara pentru notariatele: Valea Ierii, Lita, Filea de jos, Pădureni, Băişoara, Surduc şi Iara.

La 26 Martie la Baia pentru notariatele: Ocolis, Lupşa, Sălciua de jos, Sălciua de sus, Foşaga de jos şi Baia.

La primăria comunei Câmpia la 28 Martie, notariatele: Albac şi Bistra, la 29 Martie Scărişoara şi Avram-Iancu, la 30 Martie Săcătura, Vidra şi Câmpeni.

La primăria com. Mihai Viteazul, la 1 Aprilie, notariatele: Rediu, Aiton, Moldoveneşti şi Tureni, la 2 Aprilie, notariatele: Micesti, Petreştii de jos, Bădeni, Sândulesti, M. Viteazul şi Oprişani.

La primăria comunei Câmpia Turzii, la 4 Aprilie notariatele : Ceanul Mare, Tritenii de jos şi Poiana, la 5 Aprilie notariatele: Luncani, Călăraşi, Viişoara, Luna şi Câmpia-Turzii.

La primăria com. Luduş, la 7 Aprilie notariatele: Valea Largă, Singer, Zau, Cuci, Bogata, la 8 Aprilie notariatele: Papiu Ilarian, Cipăieni, Cecălaca, Grindeni, Chetani, Luduş.

La primăria com. Unirea, în ziua de 11 Aprilie, notariatele : Podeni, Măhăceni, Lunca Mureşului, Războieni Cetate, Unirea.

Tinerii ce nu se vor putea prezenta în zilele mai sus menţionate, pentru localitatea de unde fac parte, se vor prezenta spre a fi recrutati la Turda, în care scop s'au fixat următoarele termene : La 13 Aprilie pentru oraşul Turda, la 14 Aprilie pentru plasa Iara, la 15 Aprilie pentru plasa Baia de Arieş, la 16 pentru plasa Câmpeni, la 18 Aprilie pentru plasa Mihaiu Viteazul, la 19 Aprilie pentru plasa Câmpia-Turzii, la 20 Aprilie pentru plasa Luduş şi la 21 Aprilie pentru plasa Unirea.

FURTUL DELA BISERICA GR. CATOLICA. — La biserica greco-catolică din Turda-Nouă, s'a introdus în biserică un hoţ, care a furat banii din cutia fondului bisericei, iar din altar o linguriţă din argint de China suflată cu aur în valoare de 250 lei şi un disc de argint poleit cu aur în valoare de 2000 lei. In urma raziilor făcute de poliţie, a fost prins Tatar Vasile din com. Vasag jud. Sălaj, un vechiu client al poliţiei. La el s'au găsit o parte din bani, dar el neagă cu încăpăţânare. Cercetările continuă.

CLUJ

MOARTE SUBITA. — Miercuri dimineaţa a încetat subit din viaţă la locuinţa sa din str. Treboniu Laurean, pensionarul Ludovic Reiner, în urma unei vechi boli de inimă.

CONDAMNARI. — Pentru trecerea clandestină a frontierii, tribunalul militar a condamnat pe Francisc Ott, din Cehoslovacia, la 2 luni închisoare, iar pe Carol Palatas, din Ungaria, la 6 luni închisoare.

— Soldaţii Lazara Varga, din artilerie, şi Gheorghe Iliuţă din cavalerie, au fost condamnati de tribunalul militar la câte 6 luni închisoare, pentru dezertare.

— Cu ocazia manevrelor regale de astă toamnă, un camion militar plin cu soldati si condus de fruntaşul Marin Roseanu, s'a răsturnat în apropiere de Oradea, omorând pe un soldat si rănit pe alţi 7. Soferul camionului, trimis în judecată pentru omor prin imprudentă, a fost condamnat la 8 luni închisoare.

— Soldatul Ilie Adalău, dat în judecată pentru vinderea efectelor militare, a fost condamnat la 1 lună închisoare şi 500 de lei cheltueli de judecată.

— Secţia I a Curţii de apel, a judecat Miercuri procesul unor aderenti ai secţiei „Martorii lui Iehova", trimişi în judecată pentru turburarea liniştei publice.

Sectantii Victor Nicoară, Barbara şi Maria Cioica, Paraschiva Ispas, Alexandru Bârg şi Constantin Jularcu, toţi din comuna Gheomol (Turda), au fost condamnati la câte 6 luni închisoare.

JUDICIARE. — Cererea făcută de Al. Vulpeanu, asasinul studentului Flaviu Grabu, de a i se revizui procesul, a fost respinsă de Curtea de apel, ca nefondată.

SERBARE. — Cu concursul „Astrei", Şoimii Carpaţilor din comuna Luna de Sus (Cluj), au dat o frumoasă serbare în seara de 22 Martie. O parte din program a fost executată de elevii şcoalei primare din acea comună, conduşi de d-na Marioara Vassu.

CONCERT RELIGIOS. — Societatea naţională a femeilor române din Cluj, va da în ziua de 25 c., la ora 11 dimineaţa, la Teatrul Naţional, un mare concert religios, cu concursul a numeroşi artişti şi a mai multor şcoli secundare din localitate.

CONVOCARE. — Comitetul şcolar al liceului de fete „Principesa Ileana" din Cluj va ţine adunare generală în ziua de 3 Aprilie a. c., ora 11 a. m. în localul şcoalei.

ŞTIRI DIFERITE

BRAD

CERCURI CULTURALE. — Cercul cultural al învăţătorilor din circumscripţia Brad a ţinut şedinţă publică în com. Crişan, cu un bogat şi variat program.

— Cercul cultural al învăţătorilor din circumscripţia Crişcior a ţinut şedinţă publică în com. Zdrapţi. Elevii şcoalei primare au executat un frumos program.

MILITARE. — Ofiţerii, subofiţerii şi trupa, cari au făcut parte din fostul regiment 114 infanterie, astăzi batalionul 11 vânători de munte şi cari au obţinut medaliile „Crucea comemorativă" şi „Victoria", vor face cerere în scris până la 1 Aprilie c., arătând unitatea în care a luptat şi care i-a demobilizat şi dacă au mai cerut acest lucru.

CURATENIA STRAZILOR. — O frumoasă iniţiativă, luată de d. căpitan în rezervă Secreţeanu, primarul Bradului, e dispoziţia dată ca fiecare proprietar să-şi cureţe trotoarul. Frumos lucru, numai că se face dimineaţa, atunci când funcţionarii merg la biurou, fiind pedepsiţi ca în fiecare zi, să înghită praful de pe străzi. La fel se procedează şi cu măturatul străzilor.

IN ATENŢIA AUTORITAŢILOR. — Majoritatea comercianţilor din localitate nu afişează preţurile articolelor ce vând.

SPORTIVE. — Pe arena sportivă a societăţii „Mica" s'a disputat Duminică un match de foot-ball între echipa **Lonea** şi **Mica**.

Rezultatul a fost 4-1 (1-0) pentru Mica.

DIVERSE. — Pentru orice informaţiuni, anunciuri, reclame, abonamente şi tot ce priveşte ziarul „Universul", cititorii din Brad şi împrejurimi se opt adresa corespondentului nostru.

PETROŞANI

ADUNAREA GENERALA A A. G. R. U.-LUI DIN LONEA.— Duminică s'a ţinut adunarea generală a secţiei A. G. R. U.-din Lonea, sub preşedinţia d-lui subinginer Ştefan Tomuţa, în casa culturală a parohiei.

D. preşedinte Şt. Tomuţa a făcut o dare de seamă asupra activităţii secţiei în cursul anului 1937, arătând concursul dat de păr. Iuliu B. Pop, de reunireafemeilor române unite „Sf. Maria", etc. Astfel, în cursul anului trecut, s'a organizat corul mixt al bisericii, orchestra de tamburine, s'a înfiinţat orchestra de salon Agru şi o trupă de teatru, formată din diletanţi.

Biblioteca s'a îmbogăţit cu noui cărţi, dispunând azi de 273 volume.

In cadrul Agru-lui, d. preşedinte a cerut şi adunarea generală a aprobat înfiinţarea a 5 secţii: religioasă, literară şi ortistică, socială filantropică, economică şi a tineretului.

După ce s'a expus situaţia materială pe 1937, adunarea generală a luat sfârşit.

MUNCA DE FOLOS OBŞTESC — Se fac pregătiri pentru începerea muncii de folos obştesc. D. înv. Dumitru Ilie, comandantul premilitarilor din Valea-Jiului, a întocmit programul de lucrări din acest an, care se va executa de premilitari, imediat ce se vor primi ordine în consecinţă.

BAIA DE CRIŞ

CONFERINTA ADMINISTRATIVA. — In ziua de 20 c. a fost convocaţi la pretura plăşii Baia de Criş, toţi notarii cercuali, medici de circumscripţie, de spital şi dispensar împreună cu primarii.

Conferinta a fost deschisă de d. prim-pretor Nicolae Turuc, dând ordine notarilor cercuali şi primarilor, să ia măsuri pentru repararea drumurilor şi a podurilor şi pentru curăţirea pomilor de omizi.

Cei găsiţi în neregulă la inspecţia care se va face ulterior li se va aplica pedepse severe.

Medicul de circumscripţie va luă măsuri pentru igienă în întreaga plasă şi pentru vaccinarea copiilor până la 7 ani, iar medicul şef al spitalului şi medicul de dispensar din Vata de Jos vor vizita în mod gratuit pe toţi bolnavii cari se vor prezenta.

ACCIDENT DE MUNCA. — Locuitorul Ion Ştef, din comuna Prihodiste, lucrător la lemne la firma fraţii „Cerniş", din localitate, ducându-se seara spre casă cu căruţa şi fiind obosit de lucru, a adormit în căruţă.

Numitul a căzut în picioarele cailor şi a trecut şi căruţa peste el.

Ştef s'a ales cu capul spart şi cu răni la braţul şi umărul stâng.

Diciosânmartin

DIN ACTIVITATEA „F. O. R." — Zilele trecute. „F.O.R." din Diciosânmartin a ţinut şedinţă de comitet sub preşedinţia d-lui prof. Aron Serb. După citirea mai multor adrese venite dela centru, s'a discutat şi fixat programul de activitate ce urmează să se desfăşoare în acest despărţământ, în postul cel mare.

S'a hotărît ţinerea mai multor conferinţe religioase şi culturale în localitate şi în comunele aparţinătoare acestui despărţământ.

Aceste conferinte vor fi ţinute de membrii locali a „F. O. R." şi de către conferentiari invitati special dela centru.

DUMINICA ORTODOXIEI.— Duminica ortodoxiei, din cauza slujbelor solemne şi a adunării generale a femeilor ortodoxe, ce s'a ţinut la 13 Martie, a fost serbată în localitate la 20 Martie.

După serviciul religios, oficiat în capela ortodoxă, de păr. protopop Gh. Oprean, asistenţa a trecut în sala festivă a gimnaziului mixt de stat „A. Bârseanu", unde s'a desfăşurat programul.

Serbarea a fost deschisă de corul elevilor şi elevelor ortodoxe, care a cântat „Tatăl nostru".

D. preşedinte al „F. O. R."-lui, prof. Şerb. a arătat importanţa serbării.

D. prof. George M. Lăzărescu a înfăţişat diferitele aspecte ale ortodoxiei.

Păr. prot. Oprean, în numele bisericii, a mulţumit conferenţiarului pentru interesanta şi frumoasa conferinţă ţinută.

D-na V. Oprean, preşedinta femeilor ortodoxe-române, a distribuit elevilor şi elevelor dela gimnaziu, mai multe premii în cărţi, pentru lucrările cele mai bune făcute la concursul de religie.

Serbarea s'a încheiat cu rugăciunea „Cu noi este Dumnezeu", cântată de corul elevilor. Au fost premiaţi din cl. I elevele, Maria Otetea, Felicia Corfanu, Olimpia Şerb.; cl. II: Dima Vulcutiu, Septimiu Senchia, Viorel Coman; cl. III: Octavia Cosma Dorina Munteanu, Laura Stefănescu; cl. IV: Maria Cristovici, Lazar, Comşa şi Amelia Micleuş.

AVRIG

S'A SPANZURAT PENTRU NIŞTE GAINI. — In dimineaţa zilei de 21 c., în garajul învăţătorului Ursu N., din com. Bradu, a fost găsit spânzurat servitorul său Călin Alexandru, de 16 ani, originar din Racoviţa.

S'a spânzurat, pentrucă a fost bănuit că, în tovărăşia altor tineri, din Bradu, ar fi furat găini, pe cari, apoi, noaptea, le mâncau.

D. dr. Oliver Vraciu, medicul circumscripţiei, împreună cu şeful postului de jandarmi Ilie Marin, au constatat moartea, după care au autorizat înmormântarea.

ŞCOLARE. — D. subrevizor scolar de control Gh. Mareş, inspectează, zilele acestea, şcolile primare depe valea Hârtibaciului.

VIŞEUL DE SUS

CULTURALE. — In suburbia Rădeasa, pendinte de Vişeu, s'a ţinut cercul cultural al învăţătorilor. Au conferenţiat: d-na Vienescu, despre „Viaţa poetului Eminescu" ; d-ra Călcescu, despre „Disciplina în şcoală" iar d-na Pop, despre „Mai multă viaţă în şcoală".

CRADEA

INCENDII. — In comuna Săldăbagiul de Munte a ars grajdul lui Francisc Comşa. Pagubele sunt de mai multe mii de lei. Focul a luat naştere din jocul celor doi copii ai lui Comşa unul de 7 şi celălalt de 6 ani.

— A mai ars deasemenea casa lui Dumitru Pavel din cătunul Poiana Copăcel, de lângă Alejd, focul luând naşt